Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. lapkričio 22 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Išorinis tranzitas – Prekių gabenimas keliais naudojant TIR knygelę – SESV 267 straipsnis – Teisingumo Teismo jurisdikcija aiškinti TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnius – Neužbaigta TIR operacija – Garantuojančiosios asociacijos atsakomybė – TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis – Pareiga prieš pateikiant garantuojančiajai asociacijai reikalavimą sumokėti reikalauti mokėjimo, jei įmanoma, iš tiesiogiai atsakingo asmens ar asmenų – TIR konvencijos priede išdėstytos aiškinamosios pastabos – Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93 –457 straipsnio 2 dalis – Bendrijos muitinės kodeksas – 203 ir 213 straipsniai – Asmenys, kurie įsigijo prekę ar laikė ją žinodami arba pagrįstai turėdami žinoti, kad ji buvo paimta iš muitinės priežiūros“

Byloje C-224/16

dėl *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas, Bulgarija) 2016 m. balandžio 12 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Asotsiatsia na balgarskite predpriyatia sa mezhdunarodni prevozi i patishtata (Aebtri)

prieš

Nachalnik na Mitnitsa Burgas

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai A. Rosas, C. Toader, A. Prechal (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. balandžio 26 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Asotsiatsia na balgarskite predpriyatia za mezhdunarodni prevozi i patishtata (Aebtri)*, atstovaujamos advokato I. Krumov,

– *Nachalnik na Mitnitsa Burgas*, veikiančio dėl *Mitnitsa Svilengrad* interesų, atstovaujamo B. Borisov, M. Petrova, P. Dobreva ir M. Bosilkova-Kolipatkova,

* Proceso kalba: bulgarų.

– Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Petranova ir L. Zaharieva,

– Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos M. Wasmeier, B.-R. Killmann, E. Georgieva ir L. Grønfeldt, vėliau – M. Wasmeier, B.-R. Killmann ir E. Georgieva,

susipažinęs su 2017 m. liepos 5 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 267 straipsnio, 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje pasirašytos ir Europos ekonominės bendrijos vardu 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2112/78 (OL L 252, 1978, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 1 t., p. 208) (šio reglamento pakeista ir konsoliduota redakcija, paskelbta 2009 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2009/477/EB (OL L 165, 2009, p. 1)) patvirtintos Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija arba konvencija) 8 ir 11 straipsnių, 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006, p. 1) (toliau – Muitinės kodeksas), 203 straipsnio 3 dalies trečios įtraukos ir 213 straipsnio ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio [tam tikras Bendrijos muitinės kodekso] įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3), iš dalies pakeisto 2007 m. vasario 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 214/2007 (OL L 62, 2007, p. 6) (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 457 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant garantuojančiosios asociacijos *Asotsiatsia na balgarskite predpriyatia za mezhdunarodni prevozi i patishtata (Aebtri)* (Bulgarijos tarptautinio kelių transporto įmonių ir kelių asociacija (Aebtri)) ir *Nachalnik na Mitnitsa Burgas* (Burgaso muitinės viršininkas, Bulgarija) ginčą dėl sprendimo priverstinai išieškoti muitų ir pridėtinės vertės mokesčio (PVM) skolą, atsiradusią dėl pažeidimų, padarytų vykdant tarptautinį prekių gabenimą keliais naudojant TIR knygelę, kartu su teisės aktuose numatytomis palūkanomis.

Teisinis pagrindas

TIR konvencija

3 TIR konvencija Europos ekonominėje bendrijoje įsigaliojo 1983 m. birželio 20 d. (OL L 31, 1983, p. 13). Visos valstybės narės taip pat yra šios konvencijos šalys.

4 TIR konvencijos preambulė suformuluota taip:

„Susitariančiosios šalys,

norėdamos sudaryti palankesnes sąlygas tarptautiniam krovinių gabenimui kelių transporto priemonėmis,

manydamos, kad krovinių gabenimo sąlygų gerinimas yra vienas svarbiausių veiksnių, padedančių plėtoti šalių bendradarbiavimą,

pritardamos, kad reikia paprastinti ir derinti administracinius formalumus tarptautinio gabenimo srityje, ypač pasienyje,

sutarė“.

5 TIR konvencijos 1 straipsnyje nurodyta:

„Šioje Konvencijoje:

a) TIR gabenimas – krovinių vežimas iš išvykimo muitinės įstaigos į paskirties muitinės įstaigą pagal vadinamąją TIR procedūrą, nustatytą šioje Konvencijoje;

b) TIR operacija – TIR gabenimo Susitariančioje šalyje dalis iš išvykimo arba įvežimo (tarpinės) muitinės įstaigos į paskirties arba išvežimo (tarpinę) muitinės įstaigą;

<…>

e) TIR operacijos pripažinimas įvykdyta – muitinės patvirtinimas, kad TIR operacija Susitariančioje šalyje atlikta pagal taisykles. Muitinė tai nustato lygindama paskirties arba išvežimo (tarpinėje) muitinės įstaigoje turimus duomenis arba informaciją su duomenimis arba informacija, kuriuos turi išvykimo arba įvežimo (tarpinė) muitinės įstaiga;

f) importo arba eksporto muitai ir mokesčiai – muitai ir visi kiti mokesčiai, įmokos, rinkliavos bei kiti mokesčiai, kuriais apmokestinami importuojami ir eksportuojami kroviniai arba kurie yra susiję su importuojamais ir eksportuojamais kroviniais, išskyrus rinkliavas ir mokesčius, kurių dydis neviršija apytikrės suteiktų paslaugų vertės;

<…>

o) TIR knygelės turėtojas – asmuo, kuriam TIR knygelė išduota pagal atitinkamas Konvencijos nuostatas ir kurio vardu TIR knygelės forma pateikta muitinės deklaracija, kuria parodomas pageidavimas įforminti prekes pagal TIR procedūrą išvykimo muitinės įstaigoje. Turėtojas yra atsakingas už kelių transporto priemonės, automobilinio traukinio ar konteinerio su kroviniu bei jį atitinkančios TIR knygelės pateikimą išvykimo muitinės įstaigai, tarpinei muitinės įstaigai ir paskirties muitinės įstaigai ir tinkamą visų kitų Konvencijos nuostatų laikymąsi;

<…>

q) garantuojančioji asociacija – asociacija, kurią Susitariančiosios šalies muitinė yra patvirtinusi asmenų, gabenančių krovinius pagal TIR procedūrą, garantu.“

6 TIR konvencijos 4 straipsnyje nustatyta, kad už krovinius, gabenamus pagal joje nustatytą TIR procedūrą, nereikalaujama mokėti importo ar eksporto muitų ir mokesčių arba pateikti jų kaip užstato tarpinėse muitinės įstaigose.

7 Norint taikyti šias lengvatas, TIR konvencijoje reikalaujama, kaip matyti iš jos 3 straipsnio b punkto, kad kroviniai būtų gabenami naudojant vienodą dokumentą, t. y. TIR knygelę, kuri skirta operacijos teisėtumui kontroliuoti. Be to, reikalaujama, kad būtų gabenama garantuojant asociacijoms, kurios susitariančiųjų šalių yra patvirtintos pagal jos 6 straipsnio nuostatas.

8 TIR knygelę sudaro keli lapų komplektai, susidedantys iš išplėšiamų lakštų Nr. 1 ir Nr. 2 su šaknelėmis; juose nurodoma visa būtina informacija. Kiekvienoje kertamoje teritorijoje naudojami du išplėšiami lakštai. Pradedant gabenimą šaknelė Nr. 1 paliekama išvykimo muitinės įstaigoje. Operacija užbaigiama, kai iš toje pačioje muitų teritorijoje esančios išvežimo muitinės įstaigos sugrįžta šaknelė Nr. 2. Ši procedūra kartojama kiekvienoje kertamoje teritorijoje, naudojant įvairius toje pačioje knygelėje esančius išplėšiamų lakštų komplektus.

9 TIR konvencijos II skyrius „TIR knygelių išdavimas Garantuojančiųjų asociacijų atsakomybė“ apima jos 6–11 straipsnius.

10 Šios konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kiekviena Susitariančioji šalis gali suteikti asociacijoms teisę tiesiogiai arba per atitinkamas asociacijas išduoti TIR knygeles ir būti garantais, jeigu laikomasi 9 priedo I dalyje nustatytų minimalių sąlygų ir reikalavimų. Ši teisė atšaukiama, jei nebesilaikoma 9 priedo I dalyje nustatytų minimalių sąlygų ir reikalavimų.“

11 Minėtos konvencijos 8 straipsnyje nustatyta:

„1. Garantuojančioji asociacija įsipareigoja sumokėti importo ar eksporto muitus bei mokesčius, taip pat delspinigius, kurie priskaičiuojami pagal šalies, kurioje buvo nustatytas su TIR operacija susijęs pažeidimas, muitinės ir kitus teisės aktus. Už minėtų sumų sumokėjimą solidariai atsako garantuojančioji asociacija ir asmenys, kurie privalo šias sumas sumokėti.

2. Jeigu Susitariančiosios šalies įstatymuose ir kituose teisės aktuose nenumatytas importo ar eksporto muitų bei mokesčių mokėjimas šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais, garantuojančioji asociacija įsipareigoja tomis pačiomis sąlygomis sumokėti sumą, lygią importo ar eksporto muitų bei mokesčių sumai, įskaitant delspinigius.

<…>

7. Pasibaigus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų sumų mokėjimo terminui, kompetentingos institucijos, prieš pateikdamos reikalavimą garantuojančiajai asociacijai, reikalauja, jei įmanoma, kad jas sumokėtų tiesiogiai už jų mokėjimą atsakingas asmuo ar asmenys.“

12 TIR konvencijos 11 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Jeigu TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta, kompetentingos institucijos neturi teisės reikalauti, kad garantuojančioji asociacija sumokėtų 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas sumas, jeigu per metus nuo TIR knygelės priėmimo šiose institucijose dienos jos raštu nepranešė garantuojančiajai asociacijai apie neužbaigtą operaciją. Ši nuostata taip pat taikoma, kai TIR operacijos pabaigos liudijimas buvo gautas piktnaudžiaujant arba sukčiaujant, tačiau tokiu atveju terminas yra dveji metai.

2. Reikalavimas sumokėti 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas sumas garantuojančiajai asociacijai pateikiamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo tos dienos, kai šiai asociacijai buvo pranešta, kad TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta arba kad TIR operacijos pabaigos liudijimas buvo gautas piktnaudžiaujant ar sukčiaujant, ir ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos dienos. Tačiau bylų, kurios per pirmiau minėtą dvejų metų laikotarpį perduodamos teismui, atveju, reikalavimas sumokėti pateikiamas per vienerius metus nuo dienos, kai teismo sprendimas tampa vykdytinas.

3. Reikalaujamą sumą garantuojančiosios asociacijos sumoka per tris mėnesius nuo dienos, kai pateikiamas reikalavimas sumokėti. Sumokėtos sumos asociacijai grąžinamos, jei per dvejus metus nuo reikalavimo sumokėti pateikimo dienos muitinei pateikiami įrodymai, kad konkrečiu gabenimo atveju jokių pažeidimų nepadaryta.“

13 TIR konvencijos 43 straipsnyje nurodyta:

„6 priede ir 7 priedo III dalyje pateiktose aiškinamosiose pastabose paaiškinamos tam tikros šios Konvencijos ir jos priedų nuostatos. Jose taip pat aprašoma tam tikra rekomenduojama praktika.“

14 Minėtos konvencijos 48 straipsnyje nustatyta:

„Jokia šios Konvencijos nuostata nedraudžia Susitariančiosioms šalims, sudarančioms muitų arba ekonominę sąjungą, taikyti ypatingas nuostatas transporto operacijoms, kurios prasideda ar baigiasi jų teritorijose arba yra vykdomos per jas, jeigu tokiomis nuostatomis neribojamos šioje Konvencijoje numatytos sąlygos.“

15 TIR konvencijos 51 straipsnyje nurodyta:

„Šios Konvencijos priedai yra neatskiriama Konvencijos dalis.“

16 TIR konvencijos 6 priede, be kita ko, pažymėta:

„Įvadas į aiškinamąsias pastabas <…>

ii) Aiškinamosiomis pastabomis nekeičiamos šios Konvencijos ar jos priedų nuostatos; jomis tik patikslinamas jų turinys, reikšmė ir taikymo sritis, <…>

0.8.7. 7 dalis Tarp priemonių, kurių turi imtis kompetentingos institucijos reikalaudamos mokėjimo iš tiesioginio skolininko (-ų), turi būti bent pranešimas, kad TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta, ir (arba) mokėjimo reikalavimo perdavimas TIR knygelės turėtojui. <…>“

17 TIR konvencijos 9 priedo I dalyje nurodyta:

„1. Kad Susitariančiosios šalys asociacijai suteiktų teisę išduoti TIR knygeles ir būti garantu pagal Konvencijos 6 straipsnį, ji turi atitikti šias minimalias sąlygas ir reikalavimus:

<…>

e) su Susitariančiosios šalies, kurios teritorijoje ji yra įsisteigusi, kompetentingomis institucijomis turi būti raštu sudariusi susitarimą ar priėmusi bet kokį kitą teisės aktą. <…>

f) asociacijos raštiškas įsipareigojimas ar bet koks kitas teisės aktas pagal e punktą, kuriuo asociacija įsipareigoja:

<…>

iii) nuolat, visų pirma prieš prašydama, kad asmenims būtų suteiktas TIR procedūros vykdytojo leidimas, tikrinti, ar šie asmenys laikosi minimalių sąlygų ir reikalavimų, išdėstytų šio priedo II dalyje;

<…>

v) draudimo kompanijoje, draudikų grupėje arba finansų įstaigoje apdrausti savo atsakomybę Susitariančiųjų šalių, kurių teritorijoje ji yra įsikūrusi, kompetentingoms institucijoms priimtinu būdu. <…>

<…>“

18 Nuo 2012 m. rugsėjo 13 d. TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis buvo panaikinta ir pakeista beveik tapataus turinio nuostata ir ji nuo tol yra minėtos konvencijos 11 straipsnio 2 dalyje (OL L 244, 2012, p. 1).

19 Su šia nauja 11 straipsnio 2 dalimi susijusi aiškinamoji pastaba suformuluota taip:

„Kompetentingos institucijos, reikalaudamos iš atsakingo asmens ar asmenų sumokėti, bent nusiunčia reikalavimą sumokėti TIR knygelės turėtojui toje knygelėje nurodytu adresu arba atsakingam asmeniui ar asmenims, jei tai ne tie patys asmenys, nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka. <…>“

Muitinės kodeksas

20 Muitinės kodekso IV antraštinės dalies „Muitinės sankcionuoti veiksmai“ 2 skyriaus „Muitinės procedūros“ 3 skirsnio „Sąlyginio neapmokestinimo procedūros ir ekonominio poveikio turinčios muitinės procedūros“ B dalies „Išorinis tranzitas“ I punkto „Bendrosios nuostatos“ 91 straipsnyje nustatyta:

„1. Taikant išorinio tranzito procedūrą iš vienos Bendrijos muitų teritorijos vietos į kitą gali būti gabenamos:

a) ne Bendrijos prekės, kurios neapmokestinamos importo muitais bei kitais privalomaisiais mokėjimais ir kurioms netaikomos prekybos politikos priemonės;

<…>

2. 1 dalyje nurodytas gabenimas atliekamas:

a) taikant išorinio Bendrijos tranzito procedūrą arba

b) su TIR knygele (TIR konvencija), jeigu toks gabenimas:
1) pradedamas arba numatomas baigti ne Bendrijoje arba

<…>“

21 Muitinės kodekso to paties I punkto 92 straipsnyje numatyta:

„1. Išorinio tranzito procedūra baigiama ir jos vykdytojo įsipareigojimai įvykdomi, kai prekės, kurioms buvo įforminta procedūra, ir atitinkami dokumentai pateikiami paskirties muitinės įstaigai, vadovaujantis atitinkamos procedūros nuostatomis.

2. Muitinė užbaigia procedūrą, kai, palyginusi išvykimo įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali patvirtinti, kad procedūra buvo atlikta tinkamai.“

22 Muitinės kodekso IV antraštinės dalies 2 skyriaus 3 skirsnio B dalies II punkto „Specialiosios nuostatos, susijusios su išoriniu Bendrijos tranzitu“ 96 straipsnyje numatyta:

„1. Už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas. Jis atsako:

a) už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą, deramai prižiūrint, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės;

b) už nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra, laikymąsi.

2. Nepaisant 1 dalyje nustatytų tranzito procedūros vykdytojo prievolių, prekių vežėjas arba gavėjas, priėmęs prekes ir žinantis, kad jos gabenamos taikant Bendrijos tranzito procedūrą, taip pat atsako už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą ir už deramą priežiūrą, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės.“

23 Muitinės kodekso VII antraštinės dalies „Skola muitinei“ 2 skyrius „Skolos muitinei atsiradimas“ apima minėto kodekso 201–216 straipsnius.

24 Šio kodekso 203 straipsnyje nustatyta:

„1. Importo skola muitinei atsiranda:

– neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes.

2. Skola muitinei atsiranda prekių paėmimo iš muitinės priežiūros momentu.

3. Skolininkais laikomi:

– asmuo, paėmęs prekes iš muitinės priežiūros,

– bet kurie asmenys, dalyvavę taip paimant prekes ir žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės paimamos iš muitinės priežiūros,

– bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros,

ir

– atitinkamais atvejais asmuo, turėjęs vykdyti prievoles, susijusias su laikinuoju prekių saugojimu arba su prekėms įformintos muitinės procedūros taikymu.“

25 Muitinės kodekso 213 straipsnyje nurodyta:

„Jeigu vieną skolą muitinei privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tokią skolą.“

Įgyvendinimo reglamentas

26 Įgyvendinimo reglamento 454, 455, 455a ir 457 straipsniai yra šio reglamento II dalies „Muitinės sankcionuoti veiksmai“ II antraštinės dalies „Prekių muitinis statusas ir tranzitas“ 9 skyriaus „Gabenimo su TIR arba ATA knygelėmis procedūros“ 2 skirsnyje „TIR procedūra“.

27 Pagal šio reglamento 454 straipsnį:

„Šio skirsnio nuostatos taikomos prekių gabenimui su TIR knygelėmis, kai tai susiję su importo muitais arba kitais Bendrijos privalomaisiais mokėjimais.“

28 Įgyvendinimo reglamento 455 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Paskirties ar išvykimo valstybės narės muitinės nedelsdamos, tačiau ne vėliau kaip per mėnesį nuo dienos, kai buvo baigta TIR operacija, grąžina įvažiavimo arba išvykimo valstybės narės muitinėms TIR knygelės 2 lakšto tam tikrą dalį.

2. Jeigu tam tikra TIR knygelės 2 lakšto dalis per du mėnesius nuo TIR knygelės priėmimo negrąžinama įvažiavimo ar išvykimo valstybės narės muitinėms, jos informuoja suinteresuotas garantuojančiąsias asociacijas, neatmesdamos pranešimo, parengtino pagal TIR konvencijos 11 straipsnio 1 dalį.

Jos taip pat informuoja TIR knygelės turėtoją ir kviečia jį bei suinteresuotą garantuojančiąją asociaciją pateikti įrodymą, kad TIR operacija baigta.

3. Šio straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje nurodytas įrodymas gali būti pateiktas muitinei priimtinu būdu kaip paskirties arba išvežimo valstybės narės muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame nurodytos prekės ir nustatyta, kad jos buvo pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai.

<…>“

29 Įgyvendinimo reglamento 455a straipsnyje numatyta:

„1. Jeigu įvažiavimo ar išvykimo valstybės narės muitinės per keturis mėnesius nuo TIR knygelės patvirtinimo negavo įrodymo, kad ta TIR operacija buvo baigta, jos nedelsdamos pradeda taikyti tyrimų procedūrą, kad gautų informaciją, būtiną TIR operacijai atlikti, arba, jeigu tai neįmanoma, nustatyti, ar atsirado skola muitinei, nustatyti skolininką ir muitinę, atsakingą už įtraukimą į apskaitos sistemą.

Jeigu muitinės gauna informaciją anksčiau negu užbaigiama TIR operacija, arba įtariama, kad taip gali būti, jos nedelsdamos pradeda taikyti tyrimų procedūrą [Jeigu informaciją, kad TIR operacija nebuvo užbaigta, muitinė gauna anksčiau arba įtariama, kad taip galėjo būti, ji nedelsdama pradeda tyrimo procedūrą].

<…>

3. Kad būtų pradėta tyrimų procedūra, įvažiavimo [įvežimo] ar išvykimo valstybės narės muitinės nusiunčia paskirties arba išvykimo [išvežimo] valstybės narės muitinėms prašymą su visa reikalinga informacija.

4. Paskirties arba išvykimo [išvežimo] valstybės narės muitinės atsako nedelsdamos.

<…>“

30 Įgyvendinimo reglamento 457 straipsnyje numatyta:

„1. TIR konvencijos 8 straipsnio 4 dalyje, kai TIR operacija yra atliekama Bendrijos muitų teritorijoje, bet kuri Bendrijoje įsisteigusi garantuojančioji asociacija gali tapti atsakinga už skolos muitinei, susijusios su atitinkamomis prekėmis TIR procedūroje, garantuotos sumos sumokėjimą neviršijant 60 000 eurų už vieną TIR knygelę arba nacionalinės valiutos ekvivalento.

2. Pagal Kodekso 215 straipsnį garantuojančioji asociacija, įsikūrusi už išieškojimą kompetentingoje valstybėje narėje, atsako už skolos muitinei garantuotą sumą.

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

31 2008 m. lapkričio 11 d. Kapitan Andreevo (Bulgarija) muitinės poste *Sargut*, naudodama TIR knygelę, pradėjo tranzito operaciją; ši ribotos atsakomybės bendrovė įsteigta Turkijoje, ji yra minėtos knygelės turėtoja ir atitinkamo krovinio gabentoja. Kaip gabenamų prekių paskirties vieta buvo nurodytas Rumunijoje esantis muitinės postas.

32 Bulgarijos muitinė negavo jokios informacijos apie šios TIR operacijos užbaigimą, todėl, remdamasi Įgyvendinimo reglamento 455a straipsniu, 2009 m. balandžio 29 d. pradėjo minėtos operacijos užbaigimo tyrimo procedūrą ir kreipėsi į Rumunijos muitinę. Atsakydama ši nurodė, kad jai nebuvo pateiktas nei atitinkamas krovinys, nei TIR knygelė ir kad ji negalėjo gauti informacijos šiuo klausimu.

33 Atlikdamas patikrinimą 2009 m. liepos 8 d. Kapitan Andreevo muitinės postas nusiuntė Rumunijos muitinei TIR knygelės išplėšiamo lakšto Nr. 2, kurį jam tuo metu, kai klostėsi faktinės aplinkybės, pateikė *Sargut*, kopiją. Savo atsakyme – Bulgarijos institucijos jį gavo 2009 m. rugpjūčio 28 d. – Rumunijos institucijos nurodė, kad minėtas išplėšiamas lakštas nebuvo pateiktas paskirties muitinei ir kad pateiktas dokumentas, ko gero, yra netikras arba suklastotas.

34 2009 m. rugsėjo 10 d. Kapitan Andreevo muitinės posto vadovo sprendimu buvo nustatytas *Sargut* mokėtinos skolos muitinei, susidariusios dėl nesumokėtų muitų ir PVM, dydis ir nuo šių sumų mokėtinos teisės aktuose numatytos palūkanos. Apie šį sprendimą buvo pranešta *Sargut* ir *Aebtri*.

35 Po to, kai *Mitnitsa Svilengrad* (Svilengrado muitinė, Bulgarija) vadovas atmetė dėl šio sprendimo pateiktą administracinį skundą, 2009 m. spalio 27 d. *Sargut* pateikė skundą *Administrativen sad Haskovo* (Chaskovo administracinis teismas, Bulgarija); šis patenkino skundą 2010 m. sausio 28 d. sprendimu. 2010 m. lapkričio 2 d. *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas, Bulgarija) panaikino šį sprendimą ir patvirtinęs, jog 2009 m. rugsėjo 10 d. sprendimas yra pagrįstas, atmetė *Sargut* skundą.

36 2010 m. lapkričio 15 d. raštu *Aebtri* buvo paprašyta sumokėti skolą, tačiau per TIR konvencijos 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą trijų mėnesių terminą ji neįvykdė šio prašymo.

37 2011 m. birželio 7 d. Svilengrado muitinės vadovas paprašė kompetentingos *Natsionalna agentsia za prihodite* (Nacionalinė pajamų agentūra, Bulgarija) regioninės direkcijos pradėti 2009 m. rugsėjo 10 d. sprendimo priverstinio vykdymo procedūrą, kiek tai susiję su *Sargut*. Gavęs iš šios institucijos informacijos, kad nebuvo imtasi jokių priemonių ir nebuvo išieškota jokia suma pagrindinėje byloje nagrinėjamai skolai padengti, 2012 m. rugsėjo 5 d. Svilengrado muitinės vadovas priėmė sprendimą dėl priverstinio atitinkamų sumų išieškojimo iš *Aebtri*; šį sprendimą, dėl kurio buvo pateiktas skundas, savo sprendimu patvirtino Muitinės agentūros direktorius.

38 *Aebtri* šį sprendimą apskundė teisme; grįsdama skundą ji nurodė, kad pažeista TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis, nes Bulgarijos institucijos nebandė išieškoti skolos pirmiausiai iš pagrindinių skolininkų.

39 *Administrativen sad Haskovo* (Chaskovo administracinis teismas, Bulgarija) sprendimu šis skundas buvo atmestas; teismas nusprendė, pirma, kad muitinė padarė viską, kas įmanoma, kad išsireikalautų skolą iš *Sargut*, antra, kad tranzito operacija nebuvo tinkamai užbaigta, todėl nebuvo įrodyta, kad krovinio gavėjas jį gavo ir turėjo pranešti apie gavimą paskirties muitinei.

40 *Aebtri* kasacine tvarka apskundė šį sprendimą *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas); šis teismas pažymi, visų pirma, manąs, jog Teisingumo Teismas turi jurisdikciją aiškinti atitinkamas TIR konvencijos nuostatas, bet vis dėlto reikia tuo įsitikinti pateikiant atitinkamą klausimą Teisingumo Teismui.

41 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad nagrinėjamu atveju buvo laikomasi TIR konvencijos 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų terminų, pirma, pranešti garantuojančiajai asociacijai apie tai, kad operacija neužbaigta, ir, antra, pateikti jai prašymą sumokėti. Vis dėlto jis abejoja, ar muitinė laikėsi minėtos konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje nustatytos pareigos prieš pateikiant reikalavimą garantuojančiajai asociacijai reikalauti, jei įmanoma, kad aptariamas sumas sumokėtų TIR knygelės turėtojas kaip tiesiogiai už jų mokėjimą atsakingas asmuo.

42 Minėtas teismas šiuo klausimu nurodo, kad jo paties 2003 m. kovo 25 d. aiškinamajame sprendime, priimtame plenarinėje sesijoje, išdėstyta: „Kai TIR konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos skolos tampa mokėtinos, muitinė gali pateikti garantuojančiajai asociacijai reikalavimą sumokėti, jei ėmėsi visų priemonių, reikalingų išieškant sumas iš nuolatinių gyventojų ar užsieniečių, kurie yra pradiniai šių sumų skolininkai.“

43 Tačiau paskelbus minėtą aiškinamąjį sprendimą paaiškėjo, kad skirtingų *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas) sudėčių kolegijos, priimdamos sprendimą kaip paskutinė instancija, skirtingai atsakė į klausimą, ar tokių priemonių buvo imtasi tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje.

44 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi įvairiais per procesą, per kurį buvo priimtas 2012 m. rugsėjo 5 d. sprendimas, pateiktais įrodymais. Jis remiasi tarptautiniu nagrinėjamų prekių gabenimo važtaraščiu, kuriame nurodytas TIR knygelės numeris, atitinkamos transporto priemonės numeris, kaip šių prekių gavėja paminėta *Irem Corporation SRL Romania*, yra jos parašas, spaudas ir nurodyta gavimo data, t. y. 2008 m. lapkričio 13 d. Minėtas teismas taip pat remiasi minėtų prekių „tarptautiniu konsignacijos dokumentu“, kuriame yra vežėjo, šiuo atveju *Sargut*, spaudas, tos pačios dienos *Irem Corporation* parašas ir spaudas ir patvirtinimas apie krovinio gavimą, pažymėtas pastarosios bendrovės spaudu ir parašu.

45 Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, įvairūs šie dokumentai leidžia daryti išvadą, kad *Irem Corporation* gavo pagrindinėje byloje nagrinėjamą krovinį ir gaudama jį žinojo, jog šis krovinys buvo gabenamas naudojant TIR knygelę. Tačiau nėra jokių įrodymų, kad krovinys buvo deklaruotas paskirties muitinės įstaigoje.

46 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad *Administrativen sad Haskovo* (Chaskovo administracinis teismas) turėjo nuspręsti, jog krovinio gavėjui kilo Muitinės kodekso 96 straipsnio 2 dalyje numatyta pareiga pačiam pateikti krovinį paskirties muitinės įstaigai. Pastaroji patvirtino, kad nagrinėjamu atveju nei krovinys, nei TIR knygelė jai nebuvo pateikti.

47 Taigi reikia kelti klausimą, ar turi būti laikoma, kad minėtas gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad krovinys buvo paimtas iš muitinės priežiūros ir kad dėl šios priežasties jis yra pradinis skolininkas, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką, ir ar dėl šios aplinkybės muitinė privalėjo reikalauti, kad sumokėtų šis gavėjas, o paskui – traukti atsakomybėn garantuojančiąją asociaciją.

48 Šiomis aplinkybėmis *Varhoven administrativen sad* (Vyriausiasis administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar siekdamas išvengti prieštaringos jurisprudencijos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją aiškinti [TIR konvenciją] <…> taip, kad jo išaiškinimas būtų privalomas valstybių narių teismams, jei tai susiję šios konvencijos 8 ir 11 straipsniuose reglamentuojama sritimi, kai jie nagrinėja klausimą, ar garantuojančiajai asociacijai kyla atsakomybė, nustatyta taip pat [Įgyvendinimo reglamento] 457 straipsnio 2 dalyje?

2. Ar aiškinant [Įgyvendinimo reglamento] 457 straipsnio 2 dalį, siejamą su TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalimi (dabar – 11 straipsnio 2 dalis) ir jų aiškinamosiomis pastabomis, galima teigti, kad tokiu kaip nagrinėjamas atveju, kai TIR konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos sumos tampa išieškotinos, prieš pateikdama reikalavimą garantuojančiajai asociacijai muitinė turi reikalauti, jei įmanoma, kad jas sumokėtų tiesioginis skolininkas – TIR knygelės turėtojas?

3. Ar įsigijęs arba laikęs prekę, apie kurią žinoma, jog ji atgabenta naudojant TIR knygelę, tačiau nenustatyta, kad ji pateikta ir deklaruota (paskirties) muitinės įstaigoje, gavėjas tik dėl šių aplinkybių turi būti laikomas asmeniu, turėjusiu žinoti, jog prekė paimta iš muitinės priežiūros, ir ar jis turi būti laikomas solidariai atsakingu skolininku, kaip tai suprantama pagal [Muitinės kodekso] 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką, siejamą su 213 straipsniu?

4. Jei į trečiąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar muitinės neveikimas išieškant šio gavėjo skolą muitinei yra kliūtis kilti garantuojančiosios asociacijos atsakomybei pagal TIR konvencijos 1 straipsnio q punktą, kuri numatyta taip pat [Įgyvendinimo reglamento] 457 straipsnio 2 dalyje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

49 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnių išaiškinimo.

50 Kaip matyti iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, Sąjungos sudaryta tarptautinė sutartis yra jos institucijų priimtas teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, o tokios sutarties nuostatos nuo jos įsigaliojimo yra sudedamoji Sąjungos teisės sistemos dalis, todėl Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl tokios sutarties išaiškinimo (žr., be kita ko, 1974 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Haegeman*, 181/73, EU:C:1974:41, 3–6 punktus ir 2010 m. gegužės 4 d. Sprendimo *TNT Express Nederland*, C-533/08, EU:C:2010:243, 60 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

51 Kaip buvo pažymėta šio sprendimo 1 ir 3 punktuose, TIR konvencija, kurios šalys yra ir visos valstybės narės, Komisijos vardu buvo patvirtinta Reglamentu Nr. 2112/78 ir įsigaliojo Bendrijoje 1983 m. birželio 20 d.

52 Kalbant konkrečiai apie TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnius, kuriais remiasi pateikdamas klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikia priminti, kad šios nuostatos iš esmės yra susijusios su garantuojančiųjų asociacijų atsakomybe sumokant importo muitus ir mokesčius, kai yra su TIR operacijomis susijusių pažeidimų, ir su sąlygomis, kuriomis kompetentinga muitinė gali remtis tokia atsakomybe. Taigi tokiomis nuostatomis iš esmės siekiama apsaugoti muitų surinkimą supaprastinant prekių išorinio tranzito muitinės operacijas.

53 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją aiškinti TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnius, muitus reglamentuojančias nuostatas, dėl kurių apimties jis jau yra priėmęs ne vieną prejudicinį sprendimą (žr., be kita ko, 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *BGL*, C-78/01, EU:C:2003:490, 47 ir 70 punktus; 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-105/02, EU:C:2006:637, 80 ir 82 punktus; 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-377/03, EU:C:2006:638, 67–70, 86 ir 88 punktus ir 2009 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely*, C-161/08, EU:C:2009:308, 34–36 punktus).

54 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnių išaiškinimo.

Dėl antrojo klausimo

55 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Įgyvendinimo reglamento 457 straipsnio 2 dalis ir TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis, vertinamos kartu, turi būti aiškinamos taip, kad tokiu atveju kaip nagrinėjamas muitinė laikėsi pastarojoje nuostatoje nustatytos pareigos prieš pateikiant reikalavimą garantuojančiajai asociacijai sumokėti atitinkamus importo muitus ir mokesčius reikalauti, jei įmanoma, kad juos sumokėtų TIR knygelės turėtojas kaip tiesiogiai už šių sumų sumokėjimą atsakingas asmuo.

56 Pirmiausia reikia priminti, kad garantuojančiosios asociacijos teisės ir pareigos reglamentuojamos ir TIR konvencijoje, ir Sąjungos teisės aktuose, ir šios asociacijos su atitinkama valstybe nare sudarytoje garantijos sutartyje, kuriai taikoma nacionalinė teisė (šiuo klausimu žr. 2006 m. spalio 5 d. *Komisija / Belgija*, C-377/03, EU:C:2006:638, 84 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

57 Nagrinėjamu atveju pateikiant prejudicinį klausimą siekiama nustatyti veiksmus, kurių kompetentinga muitinė iš pradžių privalo imtis dėl TIR knygelės turėtojo, kaip tiesioginio muitų ir mokesčių, mokėtinų dėl su TIR operacija susijusios klaidos, skolininko, kad paskui galėtų išieškoti šias sumas iš garantuojančiosios asociacijos.

58 TIR konvencijoje yra konkrečiai su šiuo probleminiu klausimu susijusi nuostata, t. y. nuostata, į kurią reikia atsižvelgti pirmiausia. Iš tikrųjų šios konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad kompetentingos institucijos, prieš pateikdamos reikalavimą garantuojančiajai asociacijai, turi, jei įmanoma, „[reikalauti,] kad [atitinkamas sumas] sumokėtų tiesiogiai už jų mokėjimą atsakingas asmuo ar asmenys“.

59 Dėl Sąjungos teisės aktų reikia pažymėti, kad nors ir Muitinės kodekse, ir Įgyvendinimo reglamente yra nuostatų, kuriomis TIR konvencijoje numatyta tvarka perkeliama į minėtus teisės aktus, ir patikslinamos tam tikros minėtos tvarkos įgyvendinimo sąlygos, tose nuostatose nėra jokių nuorodų dėl konkrečių priemonių, kurių kompetentingos institucijos, prieš pateikdamos reikalavimą garantuojančiajai asociacijai, turi imtis, norėdamos reikalauti šių sumų sumokėjimo iš jų tiesioginio skolininko ar tiesioginių skolininkų.

60 Iš tiesų, nors Įgyvendinimo reglamento 457 straipsnio 2 dalyje, kuria savo klausime remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, dar kartą aiškiai patvirtintas garantuojančiosios asociacijos atsakomybės už garantuojamos skolos muitinei sumos sumokėjimą principas, toje nuostatoje nėra jokios informacijos apie procedūrą, susijusią su sąlygomis, kuriomis tokiai garantuojančiajai asociacijai gali būti pateiktas reikalavimas.

61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šiuo atveju reikia apsiriboti tik TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies taikymo srities nagrinėjimu.

62 Kalbant apie šios nuostatos aiškinimą svarbu priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją tarptautinė sutartis turi būti aiškinama remiantis joje vartojamomis sąvokomis ir atsižvelgiant į jos tikslus. 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės ir 1986 m. kovo 21 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių tarp tarptautinių organizacijų ir valstybių arba tarp tarptautinių organizacijų, kuriose perteikiama bendroji paprotinė tarptautinė teisė, 31 straipsniuose šiuo klausimu pažymima, kad sutartis turi būti aiškinama laikantis geros valios principų, atsižvelgiant į joje vartojamų sąvokų įprastą reikšmę, į sutarties objektą ir jos tikslą (žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *IATA ir ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

63 Nagrinėjamu atveju iš karto reikia pažymėti, kad TIR konvencijos 6 priede yra pateiktos aiškinamosios pastabos, kuriose, kaip nurodyta šios konvencijos 43 straipsnyje, paaiškinamos tam tikros jos nuostatos. TIR konvencijos 51 straipsnyje įtvirtinta, kad šios konvencijos priedai yra neatskiriama jos dalis. Galiausiai iš įvado į šios konvencijos 6 priede pateiktas aiškinamąsias pastabas ii punkto matyti, kad minėtomis pastabomis nekeičiamos šios konvencijos nuostatos, o tik patikslinamas jų turinys, reikšmė ir taikymo sritis.

64 Be to, turint omenyje laikotarpį, kuriuo klostėsi faktinės aplinkybės pagrindinėje byloje, nagrinėjamu atveju reikia atsižvelgti į šio sprendimo 16 straipsnyje pateiktą aiškinamąją pastabą dėl TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies. Tačiau į *ratione temporis* netaikomą šio sprendimo 19 straipsnyje pateiktą aiškinamosios pastabos dėl šios konvencijos 11 straipsnio 2 dalies redakciją, galiojančią nuo 2012 m. rugsėjo 13 d., kuria prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat rėmėsi savo klausime, negali būti atsižvelgiama sprendžiant pagrindinę bylą.

65 Kalbant visų pirma apie TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies formuluotėje vartojamus žodžius (iš karto reikia priminti, kad ji buvo surašyta anglų, prancūzų ir rusų kalbomis, visi trys tekstai yra autentiški), pažymėtina, jog šioje nuostatoje numatyta, kad, pasibaigus 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų importo muitų ir mokesčių mokėjimo terminui, kompetentingos institucijos, prieš pateikdamos „reikalavimą“ garantuojančiajai asociacijai, „reikalauja“, jei įmanoma, „kad jas sumokėtų“ tiesiogiai už jų mokėjimą atsakingas asmuo ar asmenys.

66 Reikia konstatuoti, kad žodžiai „requérir le paiement“ ir „require payment“, pavartoti atitinkamai TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies versijose prancūzų ir anglų kalbomis, nėra nei aiškūs, nei vienareikšmiški, ypač kiek tai susiję su konkrečių veiksmų, kurių gali imtis atitinkamos kompetentingos institucijos, pobūdžiu.

67 Tačiau aiškinamojoje pastaboje dėl TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies konkrečiai nurodyta, kad tarp priemonių, kurių turi imtis kompetentingos institucijos, reikalaudamos mokėjimo iš tiesioginio skolininko (-ų), turi būti „bent pranešimas, kad TIR operacija nebuvo pripažinta įvykdyta, ir (arba) mokėjimo reikalavimo perdavimas TIR knygelės turėtojui“.

68 Nors minėtoje aiškinamojoje pastaboje aiškiau nei TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje teigiama, jog norint reikalauti, kad mokėjimą atliktų tiesiogiai už šią skolą atsakingas asmuo, tam tikru atveju gali pakakti išsiųsti jam pranešimą, jog TIR operacija nebuvo užbaigta, ir (arba) pateikti reikalavimą, atsižvelgiant į žodžio „bent“ vartojimą šioje pastaboje reikia išsiaiškinti, ar ir kokiomis sąlygomis tam, kad būtų laikomasi minėtoje 8 straipsnio 7 dalyje nustatytos taisyklės, gali būti būtina, kad kompetentinga muitinė darytų daugiau, nei to minimaliai reikalaujama.

69 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad nei TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis, nei su šia nuostata susijusi aiškinamoji pastaba atskirai neleidžia nustatyti, kokių konkrečių veiksmų muitinė turi imtis dėl asmenų, tiesiogiai atsakingų už skolos sumokėjimą, kad būtų tenkinama jai pagal minėtą 8 straipsnio 7 dalį nustatyta pareiga.

70 Toliau kalbant apie šios nuostatos kontekstą, siekiant išaiškinti šią nuostatą, reikia ją nagrinėti atsižvelgiant į konvencijos, kurios sudedamoji dalis ji yra, bendrą struktūrą ir visas joje esančias nuostatas (šiuo klausimu žr. 1974 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Haegeman*, 181/73, EU:C:1974:41, 10 punktą).

71 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kad TIR konvencijos 4 straipsnyje nustatyta, jog „už krovinius, gabenamus pagal TIR procedūrą, nereikalaujama mokėti importo ar eksporto muitų ir mokesčių arba pateikti jų kaip užstato tarpinėse muitinės įstaigose“.

72 Kaip jau pažymėjo Teisingumo Teismas, norint taikyti šias lengvatas, TIR konvencijoje, be kita ko, reikalaujama, kad kroviniai būtų gabenami garantuojant asociacijoms, kurios susitariančiųjų šalių yra patvirtintos pagal jos 6 straipsnio nuostatas (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *BGL*, C-78/01, EU:C:2003:490, 5 punktą).

73 Be to, iš TIR konvencijos 6 straipsnio 1 dalies matyti, kad teisės išduoti TIR knygeles suteikimas asociacijai ir šios teisės išsaugojimas, be kita ko, priklauso nuo sąlygos, kad asociacija laikosi minėtos konvencijos 9 priedo I dalyje nustatytų minimalių sąlygų ir reikalavimų. Tarp šių sąlygų ir reikalavimų, kaip matyti iš šios I dalies 1 punkto f papunkčio iii ir v papunkčių, yra, pirma, asociacijos įsipareigojimas nuolat ir, visų pirma, prieš prašant, kad asmenims būtų suteiktas TIR procedūros vykdytojo leidimas, tikrinti, ar šie asmenys laikosi minimalių sąlygų ir reikalavimų, išdėstytų TIR konvencijos 9 priedo II dalyje, ir, antra, įsipareigojimas apdrausti savo atsakomybę draudimo kompanijoje, draudikų grupėje arba finansų įstaigoje.

74 Tokia iš patvirtintos asociacijos reikalaujama garantija siekiama palengvinant išieškojimą užtikrinti, kad kompetentinga muitinė faktiškai išieškotų nesumokėtus muitus ir mokesčius tais atvejais, kai buvo piktnaudžiaujama šio sprendimo 71 punkte minėtomis lengvatomis, kartu nustatant asociacijai atsakomybę už tinkamą jos pačios pareigų, tenkančių jai vykdant TIR procedūrą, vykdymą.

75 Darytina išvada, kad TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje nustatytas reikalavimas iš pradžių reikalauti iš tiesioginio skolininko sumokėti aptariamas sumas negali būti aiškinamas taip, kad konkrečiai dėl šio reikalavimo vykdymo kyla pavojus prarasti atitinkamus muitus ir mokesčius. Dėl šio reikalavimo kompetentingai muitinei taip pat negali būti nustatyta per daug procedūrinių prievolių, kuriomis nebūtų atsižvelgiama į pačios garantuojančiosios asociacijos atsakomybę vykdant TIR procedūrą ir kurios būtų nesuderinamos su ankstesniame punkte minėtu tikslu supaprastinti skolos muitinei išieškojimą.

76 Reikalaujant iš kompetentingos muitinės įstaigos pirmiausia išnaudoti visas išieškojimo galimybes, kurių ji gali imtis prieš tiesiogiai už skolos sumokėjimą atsakingą asmenį ar asmenis, o tai reikštų, kad tam tikrais atvejais ji turėtų pareikšti ieškinius ir pradėti prieš tokius asmenis, kurie gali būti įsteigti kitose valstybėse narėse arba, kaip pagrindinėje byloje, trečiojoje valstybėje, vykdymo procedūras, pirma, kiltų pavojus, kad minėta įstaiga nebegalės išieškoti aptariamų sumų (dėl galimų tokių veiksmų terminų), kurias turi padengti garantuojančioji asociacija. Iš tikrųjų šiuo atveju reikia, be kita ko, atsižvelgti į terminus, per kuriuos reikalavimas sumokėti turi būti pateiktas garantuojančiajai asociacijai pagal TIR konvencijos 11 straipsnio 2 dalį.

77 Antra, dėl tokio reikalavimo muitinė turėtų imtis galimai labai sudėtingų veiksmų, nesuderinamų nei su aplinkybe, kad muitų ir mokesčių kaip užstato pateikimas, kurio atsisakyta pagal TIR konvencijos 4 straipsnį, būtent turėjo leisti muitinei išvengti pareigos imtis tokių veiksmų, nei su konvencijoje atliktu atsakomybės paskirstymu muitinei ir garantuojančiosioms asociacijoms.

78 Be to, dėl tokio reikalavimo kiltų didelė rizika, kad tiesiogiai už skolos sumokėjimą atsakingo asmens nemokumo atveju minėta įstaiga galiausia turėtų padengti priverstinio išieškojimo išlaidas, kurios gali būti didelės.

79 Antra, iš TIR konvencijos 8 straipsnio 1 dalies matyti, kad garantijos sutartimi garantuojančiosios asociacijos įsipareigoja sumokėti tiesioginių skolininkų mokėtinus muitus, be to, kartu ir solidariai su minėtais skolininkais privalo sumokėti minėtas sumas, net jei pagal šios konvencijos 8 straipsnio 7 dalį kompetentingos institucijos, prieš pateikdamos reikalavimą garantuojančiajai asociacijai, turi reikalauti, jei įmanoma, kad jas sumokėtų tiesiogiai už jų mokėjimą atsakingas asmuo ar asmenys (šiuo klausimu žr. 2006 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-377/03, EU:C:2006:638, 86 punktą).

80 Tačiau, kaip savo išvados 44 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, tokia atsakomybė reiškia, kad pati garantuojančioji asociacija yra aptariamų sumų skolininkė kartu su tiesiogiai už jų sumokėjimą atsakingais asmenimis. Be to, iš paties solidariosios atsakomybės pobūdžio išplaukia, kad kiekvienas skolininkas atsako už visą skolos sumą ir kad kreditorius iš esmės gali pats pasirinkti ir reikalauti, kad šią skolą sumokėtų arba vienas, arba keli skolininkai (šiuo klausimu žr. 2017 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Latvijas dzelzceļš*, C-154/16, EU:C:2017:392, 85 punktą).

81 Turint omenyje tokį bendrą ir solidarų garantuojančiosios asociacijos atsakomybės muitinei pobūdį, TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje numatytas reikalavimas reikalauti iš tiesioginio skolininko sumokėti aptariamas sumas negali būti aiškinamas kaip lemiantis situaciją, kai garantuojančiosios asociacijos atsakomybė iš esmės bus tik papildoma, palyginti su minėto asmens atsakomybe. Taip būtų tuo atveju, jei dėl tokio reikalavimo kompetentinga muitinė privalėtų tęsti skolos išieškojimą iš tiesioginio skolininko iki vykdymo stadijos.

82 Galiausiai, kalbant apie TIR konvencijos siekiamus tikslus, pažymėtina, kad iš jos preambulės matyti, jog pasirašydamos šią konvenciją susitariančiosios šalys norėjo „sudaryti palankesnes sąlygas tarptautiniam krovinių gabenimui kelių transporto priemonėmis“, manė, kad „krovinių gabenimo sąlygų gerinimas yra vienas svarbiausių veiksnių, padedančių plėtoti šalių bendradarbiavimą“, ir pritarė, kad „reikia paprastinti ir derinti administracinius formalumus tarptautinio gabenimo srityje, ypač pasienyje“.

83 Minėta konvencija, kurios pavadinime, beje, yra atkreipiamas dėmesys į Muitinės konvencijos pobūdį, sukurtos TIR sistemos tikslas, kaip pažymėta Sprendimo 2009/477 2 konstatuojamojoje dalyje, yra, be kita ko, sudaryti sąlygas pagal tarptautinę tranzito procedūrą prekes vežti pakeliui muitinių administracijoms taikant tik būtiniausias intervencijos priemones ir sudaryti galimybę, naudojantis tarptautine garantijų grandine, palyginti paprastai naudotis reikiamomis garantijomis.

84 Tačiau aiškinant TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalį taip, kad ja kompetentinga muitinė esą įpareigojama išnaudoti visas išieškojimo galimybes, kurių ji gali imtis prieš tiesiogiai už skolos sumokėjimą atsakingą asmenį ar asmenis, o paskui gali reikalauti, kad sumokėtų garantuojančioji asociacija, būtų pažeista pusiausvyra tarp, viena vertus, TIR konvencijos 4 straipsnyje numatytų galimybių ir, kita vertus, vienos iš pagrindinių jų įgyvendinimo sąlygų, būtent garantuojančiosios asociacijos specialios atsakomybės.

85 Taigi, kaip savo išvados 48 punkte pažymėjo generalinis advokatas, taip aiškinant būtų keliamas pavojus TIR konvencijos tikslui sudaryti palankesnes sąlygas tarptautiniam krovinių gabenimui kelių transporto priemonėmis.

86 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis, siejama su dėl šios nuostatos pateikta aiškinamąja pastaba, turi būti aiškinama taip, kad muitinė paiso savo pareigos reikalauti mokėjimo iš tiesioginio skolininko, jei laikosi minėtoje aiškinamojoje pastaboje nustatytų minimalių reikalavimų.

87 Šiuo atveju nustatyta, kad prieš priimdama 2012 m. rugsėjo 5 d. sprendimą dėl priverstinio pagrindinėje byloje nagrinėjamų skolų išieškojimo iš *Aebtri* kompetentinga muitinė TIR knygelės turėtojui pranešė apie neužbaigtą TIR operaciją ir pareikalavo, kad jis sumokėtų šias skolas, todėl aiškinamojoje pastaboje dėl TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalies nustatyti minimalūs reikalavimai buvo įvykdyti, bent jau kiek tai susiję su šiuo TIR knygelės turėtoju. Be to, minėta institucija net viršijo šiuos minimalius reikalavimus, nes iš pradžių pareikalavo, kad garantuojančioji asociacija sumokėtų, o paskui dar pateikė kompetentingoms mokesčių institucijoms prašymą pradėti priverstinį išieškojimą iš minėto TIR knygelės turėtojo.

88 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis turi būti aiškinama taip, kad tokiu atveju kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje muitinė laikėsi šioje nuostatoje nustatytos pareigos prieš pateikiant garantuojančiajai asociacijai reikalavimą sumokėti atitinkamus muitus ir importo mokesčius reikalauti, jei įmanoma, kad juos sumokėtų TIR knygelės turėtojas kaip tiesiogiai už šių sumų sumokėjimą atsakingas asmuo.

Dėl trečiojo klausimo

89 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka ir 213 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad vien to, jog gavėjas įsigijo ar laikė krovinį ir žinojo, jog jis atgabentas naudojant TIR knygelę, ir to, jog neįrodyta, kad šis krovinys buvo pateiktas ir deklaruotas paskirties muitinės įstaigoje, pakanka, kad būtų galima padaryti išvadą, jog toks gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad toks krovinys buvo paimtas iš muitinės priežiūros, kaip tai numatyta pirmojoje iš šių nuostatų, todėl pagal antrąją nuostatą jis turi būti laikomas solidariai atsakingu už šią skolą muitinei.

90 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal TIR konvencijos 1 straipsnio o punktą TIR knygelės turėtojas yra atsakingas už kelių transporto priemonės, automobilinio traukinio ar konteinerio su kroviniu ir jį atitinkančios TIR knygelės pateikimą išvykimo muitinės įstaigai, tarpinei muitinės įstaigai ir paskirties muitinės įstaigai.

91 Taigi pagal TIR konvenciją nedraudžiama, kad šios konvencijos susitariančioji šalis savo teisės aktuose numatytų, jog kiti asmenys nei TIR knygelės turėtojas taip pat galėtų būti tiesioginiai šios konvencijos 8 straipsnio 1 dalyje numatytų importo muitų ir mokesčių skolininkai. Iš tiesų toje nuostatoje daugiskaita paminėti „asmenys, kurie privalo <…> sumokėti“, su kuriais garantuojančioji asociacija gali būti kartu ir solidariai atsakinga už šių sumų sumokėjimą, o minėtos konvencijos 8 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad minėtas sumas sumoka „tiesiogiai [už jų mokėjimą] atsakingas asmuo ar asmenys“.

92 Kiek tai susiję su Sąjungos teise, šiuo klausimu svarbu, be kita ko, priminti, kad pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalį importo skola muitinei atsiranda neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamą krovinį (2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *Honeywell Aerospace*, C-300/03, EU:C:2005:43, 18 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

93 Kaip matyti iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, minėtoje nuostatoje pateiktą sąvoką „paėmimas iš muitinės priežiūros“ reikia suprasti kaip apimančią bet kokį veiksmą ar neveikimą, kuris yra kliūtis, nors tik trumpai, kompetentingai muitinei prieiti prie muitinės priežiūroje esančios prekės ir atlikti šio kodekso 37 straipsnio 1 dalyje numatytus tikrinimus (2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *Honeywell Aerospace*, C-300/03, EU:C:2005:43, 19 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

94 Taip yra tuomet, kai, kaip ir pagrindinėje byloje, atitinkamos prekių siuntos, kuriai buvo įforminta išorinio tranzito procedūra, išvykimo įstaiga konstatavo, kad ši siunta nebuvo pristatyta paskirties muitinės įstaigai ir kad nagrinėjamai prekių siuntai įforminta TIR procedūra nebuvo užbaigta (pagal analogiją žr. 2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *Honeywell Aerospace*, C-300/03, EU:C:2005:43, 20 punktą).

95 Dėl skolininkų iš karto reikia priminti, kad įsigaliojus Muitinės kodeksui Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo išsamiai nustatyti sąlygas, kuriomis asmuo yra laikomas muitinės skolininku (2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Jestel*, C-454/10, EU:C:2011:752, 12 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

96 Tuo atveju, kai skola muitinei atsiranda dėl neteisėto prekių paėmimo iš muitinės priežiūros, asmenys, kurie gali būti pripažinti už skolos muitinei sumokėjimą atsakingais skolininkais, yra išvardyti Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalyje, kurioje išskirtos keturios galimų skolininkų kategorijos.

97 Pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką jiems priskiriami asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros.

98 Kaip matyti iš šio sprendimo 44 ir 45 punktų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nurodantis tam tikrus dokumentus, kurių kilmė ir parengimo data nepatikslinami, mano, jog remiantis jais galima tik padaryti išvadą, kad gaudamas pagrindinėje byloje ginčijamą krovinį jo gavėjas žinojo arba turėjo žinoti, jog jis buvo gabenamas naudojant TIR knygelę. Anot minėto teismo, remiantis tais dokumentais vis dėlto negalima nustatyti, kad minėtas krovinys buvo pateiktas paskirties muitinės įstaigai.

99 Šiuo klausimu reikia iš karto pažymėti, kad, priešingai tam, kas sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodyta kaip argumentavimo pagrindas, kuriuo remdamasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė klausimą dėl Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečios įtraukos taikymo srities, minėto kodekso 96 straipsnio 2 dalis jokiu būdu negali būti aiškinama taip, kad krovinio gavėjas, kuris gaudamas krovinį žinojo, jog jis buvo gabenamas naudojant TIR knygelę, negavęs garantijos, kad jis buvo pateiktas paskirties muitinės įstaigai, pagal šią nuostatą privalėjo pats pateikti šį krovinį minėtai įstaigai.

100 Iš tikrųjų Muitinės kodekso 96 straipsnio 2 dalis netaikoma tuo atveju, jei prekės gabenamos naudojant TIR knygelę.

101 Kaip matyti iš šio kodekso 91 straipsnio 2 dalies a ir b punktų, prekių gabenimas taikant išorinio tranzito procedūrą gali būti atliekamas arba „taikant išorinio Bendrijos tranzito procedūrą“, arba „su TIR knygele“.

102 Tačiau minėto kodekso 96 straipsnis, kaip matyti iš antraštinės dalies, kurioje jis yra, pavadinimo, yra speciali Bendrijos išorinį tranzitą reglamentuojanti nuostata.

103 Viena vertus, darytina išvada, kad prekių, gabenamų naudojant TIR knygelę, gavėjas negali būti laikomas asmeniu, turinčiu vykdyti pareigas, susijusias su kroviniui įformintos muitinės procedūros taikymu, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką.

104 Kita vertus, tuo remiantis darytina išvada, kad Muitinės kodekso 96 straipsnio 2 dalis nėra svarbi nagrinėjant klausimą, ar tokiu atveju kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje krovinio gavėjas gali būti laikomas muitinės skolininku pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką.

105 Dėl pastarosios nuostatos šio sprendimo 97 punkte nurodyta, kad iš jos formuluotės aišku, jog toks statusas turi būti pripažintas, jei nustatoma, kad, pirma, krovinio gavėjas tikrai įsigijo ir laikė jį ir, antra, įsigydamas arba gaudamas šį krovinį gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad jis buvo paimtas iš muitinės priežiūros. Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečioje įtraukoje kalbama apie asmenį, kuris, nors ir nėra prekes iš muitinės priežiūros neteisėtai paėmęs ir taip skolai muitinei leidęs atsirasti asmuo, pats neprivalantis atlikti muitinio įforminimo operacijų, buvo susijęs su neteisėtu paėmimu iš muitinės priežiūros arba prieš jį, arba iškart po jo, nes įsigijo krovinį arba laikė jį (pagal analogiją žr. 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Ultra-Brag*, C-679/15, EU:C:2017:40, 22 punktą).

106 Antroji iš Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečioje įtraukoje numatytų sąlygų susijusi konkrečiai su tuo, kad įsigydamas arba gaudamas aptariamą krovinį gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, jog tas krovinys nebuvo pateiktas paskirties muitinės įstaigai, todėl nebuvo sumokėti muitai ir mokesčiai, kurie galbūt turėjo būti sumokėti. Taigi statusas „skolininkas“ pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką siejamas su sąlygomis, pagrįstomis subjektyviu vertinimu, t. y. tuo, kad fiziniai arba juridiniai asmenys sąmoningai dalyvavo įsigyjant arba laikant prekes, paimtas iš muitinės priežiūros (pagal analogiją žr. 2005 m. kovo 3 d. Sprendimo *Papismedov ir kt.*, C-195/03, EU:C:2005:131, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

107 Kadangi ši sąlyga susijusi su faktų vertinimu, nustatyti, ar ji įvykdyta pagrindinėje byloje, atsižvelgiant į Sąjungos teismų ir nacionalinių teismų kompetencijos atskyrimą, iš principo turi nacionaliniai teismai (pagal analogiją žr. 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Jestel*, C-454/10, EU:C:2011:752, 21 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

108 Tam minėti teismai iš esmės turi įvertinti visas juose nagrinėjamos bylos aplinkybes (pagal analogiją žr. 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Jestel*, C-454/10, EU:C:2011:752, 23 punktą), atsižvelgdami, be kita ko, į visą gavėjo turėtą informaciją arba informaciją, kurią jis, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti, visų pirma, dėl savo sutartinių įsipareigojimų (pagal analogiją žr. 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimą *Jestel*, C-454/10, EU:C:2011:752, 25 punktą), o prireikus ir į patirtį, kurią minėtas gavėjas, kaip ūkio subjektas, turi prekių, gabenamų naudojant TIR knygelę, importo srityje.

109 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimas susijęs konkrečiai su tuo, ar vien to, kad gavėjas įsigijo arba laikė krovinį žinodamas arba turėdamas žinoti, atsižvelgiant į jo gautus ar gaunant šį krovinį pasirašytus dokumentus, jog jis buvo gabenamas naudojant TIR knygelę, nors nenustatyta, kad šis krovinys buvo pateiktas ir deklaruotas paskirties muitinės įstaigai, pakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog minėtas gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad minėtas krovinys buvo paimtas iš muitinės priežiūros, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką.

110 Taip aiškinant minėtą nuostatą, vien dėl to, kad gavėjas žino arba pagrįstai turi žinoti, jog jo gaunamas krovinys buvo gabentas naudojant TIR knygelę, taikant nenuginčijamą prezumpciją iš esmės būtų padaryta išvada, kad jis žinojo arba turėjo žinoti, jog tas krovinys nebuvo (darant prielaidą, jog taip yra šiuo atveju) pateiktas paskirties muitinės įstaigai.

111 Toks su Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečioje įtraukoje nustatytomis subjektyviomis sąlygomis nesuderinamas aiškinimas neatitiktų nei Sąjungos teisės aktų leidėjo noro išsamiai nustatyti sąlygas, kuriomis asmenys laikomi muitinės skolininkais, nurodyto šio sprendimo 95 punkte, nei šios nuostatos teksto ir tikslo (pagal analogiją žr. 2004 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Spedition Ulustrans*, C-414/02, EU:C:2004:551, 39, 40 ir 42 punktus).

112 Šiomis aplinkybėmis reikia, be kita ko, pažymėti, kad nė vienos TIR konvencijos arba Sąjungos teisės aktų nuostatos tikslas ar poveikis nėra asmeniškai įpareigoti prekių, gabentų naudojant TIR knygelę, gavėjus įsitikinti, kad jiems pristatytos prekės buvo tikrai pateiktos paskirties vietos muitinės įstaigai.

113 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka ir 213 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad vien to, jog gavėjas įsigijo ar laikė krovinį ir žinojo, jog jis buvo gabentas naudojant TIR knygelę, ir to, jog neįrodyta, kad šis krovinys buvo pateiktas ir deklaruotas paskirties muitinės įstaigoje, nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadą, jog toks gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad toks krovinys buvo paimtas iš muitinės priežiūros, kaip tai numatyta pirmojoje iš šių nuostatų, todėl pagal antrąją iš šių nuostatų jis turi būti laikomas solidariai atsakingu už šią skolą muitinei.

Dėl ketvirtojo klausimo

114 Kaip matyti iš ketvirtojo klausimo formuluotės, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė jį tik jei į trečiąjį klausimą Teisingumo Teismas būtų atsakęs teigiamai. Kadangi į šį klausimą buvo atsakyta neigiamai, ketvirtojo klausimo nagrinėti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

115 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje pasirašytos ir Europos ekonominės bendrijos vardu 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2112/78 (šio reglamento pakeista ir konsoliduota redakcija, paskelbta 2009 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2009/477/EB) patvirtintos Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis 8 ir 11 straipsnių išaiškinimo.**

2. **Europos ekonominės bendrijos vardu Reglamentu (EEB) Nr. 2112/78 (šio reglamento pakeista ir konsoliduota redakcija, paskelbta Sprendimu 2009/477/EB) patvirtintos Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis 8 straipsnio 7 dalis turi būti aiškinama taip, kad tokiu atveju kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje muitinė laikėsi šioje nuostatoje numatytos pareigos prieš pateikiant garantuojančiajai asociacijai reikalavimą sumokėti atitinkamus importo muitus ir mokesčius reikalauti, jei įmanoma, kad juos sumokėtų TIR knygelės turėtojas kaip tiesiogiai už šių sumų sumokėjimą atsakingas asmuo.**

3. **1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006, 203 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka ir 213 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad vien to, jog gavėjas įsigijo ar laikė krovinį ir žinojo, jog jis atgabentas naudojant TIR knygelę, ir to, jog neįrodyta, kad šis krovinys buvo pateiktas ir deklaruotas paskirties muitinės įstaigoje, nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadą, jog toks gavėjas žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad toks krovinys buvo paimtas iš muitinės priežiūros, kaip tai numatyta pirmojoje iš šių nuostatų, todėl pagal antrąją nuostatą jis turi būti laikomas solidariai atsakingu už šią skolą muitinei.**

Parašai.